

Áyukusala mnišky – zpočátku a dnes

Ctihodný Áyukusala Thera (AT) odpovídá na otázky ctihodné Sámanerí Tissy (ST) v den oslav Vesákha roku 2005 v Áyukusala Assama, Hokandara, Srí Lanka

ST: Ctihodný pane, dnes máme Buddhův den Vesákha, úplněk, 23. května, sedíme tu u šálku čaje a já bych vám ráda položila několik otázek.

AT: Ano, rád ti odpovím. My jsme začali pravidelný klášterní den. Ráno jsi po meditaci a po malém občerstvení šla na pindapátu a po pindapátě, po tvé rituální obchůzce pro almužnu následovala recitace púja. No a teď máme dopolední čaj a čas pro výuku, pro otázky a odpovědi. Jaké otázky tedy máš, ctihodná Tisso?

ST: Mám pro vás připraveno několik otázek, týkajících se většinou Áyukusala mnišek na Srí Lance. Ctihodný pane, chtěla bych se zeptat, jaká byla první ordinace Áyukusala mnišek a jak se integrovaly v klášterech na Srí Lance.

AT: No, ctihodná Tisso, tak to už jsou dvě otázky. Jedna je historická, o prvním začátku a druhá je ta integrace dnes na Srí Lance.

ST: Dobře, ctihodný pane, tak tedy k té první otázce. Jaká byla první ordinace Áyukusala mnišek?

AT: Ta první ordinace Áyukusala mnišek nebyla na Srí Lance, ta byla na Moravě. Na tuto ordinaci byly připravovány čtyři ženy. Tři Češky a jedna Němka jménem Ingrid, která žila v Rakousku. Jedna Češka byla Hana, která žila v Německu, druhá Češka byla Eva, která žila na Srí Lance a třetí Češka, která žila v Praze, byla Marta. Nakonec to dopadlo tak, že z těch čtyř čekatelek jenom jedna přijela na ten přípravný seminář a byla pak taky skutečně ordinována se sedmi mnichy, tehdy v roce 2002 v Křišťálcích – to byla ta Marta. Takže jedna mniška a sedm mnichů. Tak to byla ta první ordinace. Ty ostatní ženy se nedostavily. Ta Eva měla už zkušenost na Srí Lance, už tady žila, pobývala v různých klášterech jako dasasilamáta. Ta Němka Ingrid, ta byla žákyní jednoho zenového mistra a byla nějakou dobu zenovou mniškou, ale nebyla s tím spokojena. Ale zřejmě, když se pak dozvěděli, že se má stát theravádovou mniškou, tak jí lanařili zpátky do toho rakouského zenového klubu. Ta Češka Eva, ta se rozhodla, že se bude raději starat o vnoučata a zůstala s tím svým synem a vnoučaty. A ta třetí, ta Hana se rozhodla, že bude ještě vydělávat peníze v Německu, ale stala se pak mniškou o rok později.

ST: Takže to je k té ordinaci Áyukusala mnišek.

AT: Ta první mniška, která byla ordinována s těmi mnichy, tak dostala přesně ten samý výcvik jako Áyukusala mniši, který byl zřejmě dost tvrdý, jak to později refleктоvala.

ST: Takže to byla první část otázky a teď k té druhé části. Jak se, ctihodný pane, mnišky Áyukusala integrovaly v klášterech na Srí Lance a které kláštery to jsou?

AT: Do teďka máme, ctihodná Tisso, pět mnišek i s Tebou, ty jsi ta pátá z evropských Áyukusala mnišek a sama máš už zkušenost s tou integrací. Kromě Áyukusala Assamy jsi už byla na několika místech. Kde to bylo?

ST: Byla jsem v Sumedharámě, v Olaboduwě a v Sakyadhitě.

AT: A to byly kratší návštěvy...?

ST: No, v Sumedharámě jsem byla jeden den, v Olaboduwě jsem strávila tři dny a v Sakyadhitě čtrnáct dní.

AT: No tak, takže už víš, že jsou tři způsoby integrace do těch srílanských klášterů. Jeden jako návštěva, jako ágantuka sámanerí, to jsi byla v té Sumedharámě u Horany, tam jsi byla na

jeden den. V Olaboduwě, tam už jsi pobývala krátce, tam byla integrace už trošku jiná. No, a v Sakyadhité tam jsi pobývala čtrnáct dní, tam jsi byla na vlastní pěst. Takže já tu otázku otočím. Jak jsi byla integrovaná, když jsi přišla na návštěvu na jeden den, v čem to spočívalo?

- ST: Hm, no já když jsem přijela do Sumedharámy, tak to byla jen taková krátká návštěva. Přivítala nás Loku Bhikkhuní Sumedha, se kterou v klášteře pobývaly dvě malé sámannerí. Prohlížela jsem si klášter, zahradu i okolí kláštera. Bylo to takové rozhlížení se...
- AT: Bylo to takové seznamování se s klášteřem...
- ST: Ano, seznámení se s možností bydlení v tom klášteře.
- AT: Takže to byla návštěva, tam ti všechno ukazovaly a tak...
- ST: Ano. V Olaboduwě tam už jsem byla tři dny. To už bylo trošku jiné. Tam byly vedle našich mnišek i srílanské mnišky.
- AT: A byly tam také upásiky, bíle oblečené ženy? Kdo tam všechno byl v Olaboduwě?
- ST: No, mimo našich mnišek ctihodné Vimokkhy, ctihodné Indriyi a ctihodné Číry, tam byla Loku Bhikkhuní Vijitha a ctihodná Darshika. Pak jsem poznala i srílanské dívky, které v klášteře vypomáhaly.
- AT: Aha, tak to byla děvčata z vesnice?
- ST: Zřejmě ano. V Olaboduwě jsem se již účastnila toho mnišského denního režimu. Ráno jsem šla na pindapátu, v poledne jsem byla, na dáně v domě, kam mě mnišky z Olaboduwy vzaly sebou a večer byla hodinová recitace, trochu odlišná od Áyukusala púji. Některé pasáže byly stejné, část ale odlišná.
- AT: Ano. Sinhálské mnišky a ty jsi tam měla tři naše mnišky, tři novicky v té době. A s těmi jsi recitovala Áyukusala púju?
- ST: Recitovaly jsme všechny dohromady i se sinhálskými mniškami.
- AT: A na pindapátu jsi chodila s našimi mniškami?
- ST: Ano, byla jsem jednou se ctihodnou Čírou, vzhledem k tomu, že jsem tam byla necelé tři dny.
- AT: To byla tvoje první pindapáta?
- ST: Ne, já jsem již chodila na pindapátu tady v Hokandaře a pak jsem teprve odjela do Olaboduwy.
- AT: Aha, takže už jsi měla zkušenost s pindapátou z Áyukusaly Assamy. Takže to byla integrace v Olaboduwě. Tak tam bylo více mnišek a aktivity, kterých jsi se zúčastnila, takže to je o krok dál, intenzivnější, rozsáhlejší, obsáhlejší integrace do srílanského kláštera.
- ST: A pak jsem se vrátila do Hokandary a týden nato jsem odjela do výcvikového centra v Sakyadhité na čtrnáct dní.
- AT: Ano. Sakyadhita je to nejlepší výcvikové centrum pro mnišky na Srí Lance. Ctihodná Vajira napsala článek o výcviku našich mnišek v Sakyadhité a poslala ho hlavní manažerce Ranjaní de Silva, která nedávno volala a děkovala, s tím, že to otiskne v jejich časopise. No, a jak jsi se integrovala tam?
- ST: No, tam jsem se integrovala dobře (smích). Přijela jsem do výcvikového centra se ctihodnou Bhikkhuní Vajirou. Loku Bhikkhuní nebyla přítomna, takže jsem se přivítala s tou nejseniornější mniškou. Pak jsem dostala přidělený pokoj, který jsem sdílela s mladou sinhálskou mniškou Dámithanandou.
- AT: Aha, tak ty jsi sdílela pokoj se sinhálskou mniškou? A byla to výhoda nebo nevýhoda?
- ST: No, jak se to vezme. Výhoda i nevýhoda.

- AT: A v čem byla nevýhoda?
- ST: Nevýhoda byla v tom, že jsem měla málo soukromí, meditace na pokoji byla problematická...
- AT: A výhoda?
- ST: Výhodou bylo to, že jsem poznávala mentalitu srílanských mnišek a jejich životní styl. Viděla jsem, jak se chovají, jak reagují... Dále jsem se zúčastnila různých akcí, dány v domě, kdy pro nás přijelo auto, odvezlo nás do rodiny, sledovala jsem ty rituály s tím spojené. Bylo to zajímavé. Ale i v samotném centru v Sakyadhitě jsem pozorovala dění, jaký mají režim dne, snažila jsem se zapojit do toho jejich režimu a přitom sledovala i to okolí. Jak se chovají ty mnišky vůči sobě, vůči mě i vůči laikům.
- AT: Chceš k tomu něco říct, jak to bylo jiné? Jak se chovají mezi sebou a vůči laikům?
- ST: No, atmosféra v celém centru byla velice příjemná, mnišky už mají zaběhnutý svůj režim, své rituály a v podstatě už asi nemají nic, na čem by se dohadovaly, co se týká té mnišské rutiny, každá ví, co má dělat. Všechno probíhalo hladce. A ani mě nebraly jako nějakou cizinku, ale byly milé a braly mě jako sobě rovnou.
- AT: No, a jak to bylo vůči laikům, kteří přišli?
- ST: K laikům byly také milé a příjemné a laici zase vyjadřovali úctu mniškám.
- AT: No, a jak to bylo jiné, když jste přijeli do nějakého domu na tu dānu a provést rituál?
- ST: Na tu dānu jsem se vždycky těšila, bylo to pro mě něco nového, ale zároveň jsem byla i trochu nejistá, protože jsem byla nová a neměla jsem žádné zkušenosti. Takže jsem jako nová sámanerí chodila vždycky poslední a okukovala, co dělají ty mnišky přede mnou. Recitace jsme pronášely všechny dohromady, dána byla bohatá a lidi uctíví a milí. Byla u toho vždycky příjemná atmosféra.
- AT: No, tak, ty jsi se ptala mě, ctihodná Tisso, jak se integrují mnišky Áyukusala na Srí Lance, no, a nakonec se to otočilo a dala jsi velmi dobrou odpověď na tři typy integrace. Krátká návštěva, několikadenní návštěva a dlouhodobý pobyt.
- ST: Takže jsem si zodpověděla svou otázku. Dál by mě ale, ctihodný pane, zajímalo, jaké bylo postavení Áyukusala mnišek na počátku, když přijela na Srí Lanku naše první mniška ve srovnání s dnešní dobou?
- AT: Tak to je hodně rozdílné. První mniška to měla poměrně těžké. Nebylo nic připraveno, tak jak to máte připraveno dnes. První mnišku jsem umístil do Lanka Vipassaná, to je nejlepší městské mezinárodní meditační centrum, které je zároveň klášteřem. Žijí tam mniši a mnišky, sinhálští i cizinci. A tam byla ctihodná Vajira několik měsíců. Občas tam byla jedinou mniškou, občas tam s ní pobývala starší sinhálská mniška ctihodná Kusuma, která je velmi známá mezinárodně, jakožto politicky aktivní mniška, která dokáže psát a mluvit na veřejnosti, ale jako učitelka pro mnišky neměla co nabídnout. A tak ctihodná Vajira ji nemohla považovat za svou učitelku, došlo k určitému vystřízlivění. Ale tenkrát jsem ctihodnou Vajiru seznámil se ctihodnou Bhadrú, která je skvělá srílanská bhikkhuní, pokročilá v meditaci. Ona postavila vlastně na nohy Pirivenu, klášterní školu pro děvčata v Dambulle, uměla působit pedagogicky. Takže ctihodná Vajira dokázala přijmout ctihodnou Bhadrú za svou učitelku, ale v té době nedošlo k tomu, že by se k ní mohla přistěhovat do Dambully. Tam bylo několik trapných záležitostí, kdy ten mnich v Dambulle, který vlastně dal pro potřebu mnišek opuštěný klášter, řekl naší mnišce, že je běloška a že je podobná té americké mnišce, se kterou byly problémy a že jí tam proto nechce. Nakonec jsme byli rádi, že tam v té Dambulle nezůstala, protože se to vyvíjelo tak, že když ctihodná Bhadrú tu klášterní školu pro sinhálské mnišky postavila, tak ten mnich jí to vlastně vzal a požádal jí, aby odešla a dal to zase zpátky mnichům. Takže naše mniška byla ušetřena tohoto nepěkného zacházení. Měla základnu v Lanka Vipassaná, v městském klášteři a odtamtud navštívila

několik dalších klášterů a nakonec byla nejdelší dobu v Olaboduwě, v Ayya Khema Centru, kde byly kromě ní ještě dvě nepálské mnišky a jedna barmská mniška. Pak tyto mnišky ale odešly a ctihodná Vajira se starala o to Ayya Khema Centrum sama několik měsíců. Mohla tam sice nerušeně meditovat, ale bylo to hodně práce udržovat celý dům.

ST: To Ayya Khema Centrum sousedí s tím klášteřem, který jsem v Olaboduwě navštívila?

AT: Ano. Ale funguje odděleně. A tam došlo taky k něčemu, co nebylo zcela pěkné. Ta ctihodná Kusuma, která je majitelkou toho centra si tam zvala různé své německé sponzory a přitom došlo ale i k tomu, že tam přijel německý manželský pár, který tam chtěl jen tak pobývat. No, a to ctihodná Vajira odmítla. Zeptala se, zda chtějí meditovat, ale oni řekli, že ne, že jsou tam jen tak na prázdniny. Tak je ctihodná Vajira poslala za ctihodnou Kusumou s tím, že toto je meditační centrum. No a mezitím tam přijela jiná žena s 25letým synem a ctihodná Vajira mi telefonovala, co má dělat. A já jsem jí řekl, ať je taky odmítne, ať odmítne, sdílet koupelnu s tím mladíkem a přejde do toho sousedního sinhálského kláštera vedeného ctihodnou Vijithou. Pak došlo k vyjasňování. Ctihodná Kusuma napsala dopis, že Ayya Khema Centrum není ani meditačním centrem, ani klášteřem pro mnišky. Vyžadovala, že se ctihodná Vajira musí o její hosty starat. Řekl jsem, že to nepřichází v úvahu a ze dne na den jsem vzal ctihodnou Vajiru pryč a umístil jsem jí v Sumedharámě. Takže to je příklad k té otázce, jaké byly ty začátky. Těžké.

ST: Ale ctihodná Vajira jezdí ráda na návštěvu do Olaboduwy...

AT: Ano. Nejde ale do toho domu ctihodné Kusumy. Každopádně tam už tehdy došlo k tomu, že naše ctihodná Vajira navázala přátelské vztahy s mniškami v Olaboduwě. Pak ale pobývala v Sumedharámě a odtamtud chodila pravidelně na návštěvu k nám do Áyukusala Assamy do Kananvily. Tak to byl ten problematický začátek se slavnou mniškou Kusumou. Ale už tehdy došlo k tomu, že se ctihodná Vajira zúčastnila regulérního tréninku mnichů Áyukusala. No a pak si získala i vysokou úctu těch mnišek v Olaboduwě a i ostatních sinhálských mnišek. Mnišky z Olaboduwy nejedly z mísy, nechodily na pindapátu, tak naše mniška, tenkrát ještě sámánérí Vajira, naučila sinhálské mnišky, ctihodná Vajira byla jejich učitelkou jak jíst z mísy a chodit pravidelně na pindapátu. A samozřejmě se od nich učila recitace a okoukala, jak to chodí v takovém sinhálském klášteři pro mnišky. No a tyto mnišky ctihodná Vijitha a ctihodná Darshika pak začaly chodit na návštěvu za mnou do Áyukusala Assamy a naše přátelské vztahy fungují dál... Myslím, že pak ctihodná Vajira tam ještě znovu šla pobývat a v Olaboduwě připravovala vlastně půdu pro naše mnišky, které tam přišly po ní. Připravila půdu pro ctihodnou Vimokkhu, která přišla na Srí Lanku v listopadu 2003 a byla ordinována mnou a ctihodnou Vajirou v přítomnosti ctihodné Bhadry, Sumedhy, Vijithy a ostatních mnišek...

ST: A to byla první ordinace Áyukusala mnišky na Srí Lance?

AT: Ano. To probíhalo navenek moc hezky. Ctihodná Vimokkha to měla od ctihodné Vajiry plně připravené. Samozřejmě, že tam byly také problémy integrace cizinky, která neznala místní zvyky. Ctihodná Vajira se obávala pokažení vztahů k jejím mniškám Vijithě a Darshice. Já jsem jí ale uklidnil s tím, že co má být, má být. K jakým tam došlo problémům, to by ses musela zeptat ctihodné Vimokkhy. Došlo dokonce k pomluvám, že se v Olaboduwě začalo říkat, že Áyukusala Thera je jim dlužen za telefony. To byl nesmysl, protože ctihodná Vajira pravidelně vždycky jen zavolala na deset vteřin a já volal zpátky. Takže kontrola její meditace byla v telefonátech, které jsem platil já. V té době měly ty mnišky problém s telefonními účty a já, respektive moji dáyakové zaplatili celé jejich telefonní účty pro celý klášter. No, ale znovu pak později přišla ctihodná Vimokkha a říkala, že moje mnišky říkají, že ctihodná Vajira tady udělala velký telefonní účet... Důrazně jsem prohlásil, že je to nesmysl, a tvrdě jsem vykročil. Poslal jsem tam ctihodnou Vajiru s jednou mou sinhálskou žačkou Chármíní, dobrou překladatelkou, která jasně znovu probrala, že cokoliv ctihodná Vajira protefonovala, bylo zapláceno z kasy Áyukusala a navíc byly zapláceny telefonní hovory i

ostatních mnišek, těch nepálských a sinhálských. Vyzval jsem je, pakliže zbývá ještě nějaký dluh, ať řeknou, co od nás chtějí, anebo o tom přestanou mluvit. Přestaňte tyto pomluvy, že Áyukusala někomu dluží. To jsem opakovaně sdělil zcela natvrdo. Nevím, kdo to udělal ty pomluvy, ale já myslím, že to byly cizinky, které samy hodně protelefonovaly. No a od té doby je ticho po pěšině a samozřejmě ctihodná Vijitha a ctihodná Darshika si nás velmi váží.

ST: Ctihodná Darshika tu byla nedávno na návštěvě...

AT: A ctihodná Vajira jí zařídila to nejlepší lékařské ošetření. Nedávno jsme dostali dánu, deset tisíc rupií, to je sto dolarů, které, jak řekl ten dáyaka, mají být použity pro zdravotní účely. No a my jsme těch deset tisíc rupií použili na lékařské vyšetření ctihodné Darshiky. Takže to je otázka vztahu mezi Áyukusala Assama a klášterem mnišek v Olaboduwě. Nevyhýbáme se teda ani konfrontacím a to upevňuje vztah mezi Áyukusala mniškou ctihodnou Vajirou, která učila sinhálské mnišky nejen otevřenou komunikací na rovinu ale i to, co se naučila v tréninku s našimi mnichy. Od nich se teď učí Vimokkha, od nich se teď učíš ty, od nich se učila ctihodná Čírá a od nich se to tam teď učí ctihodná Indriya. Takže ty vztahy nejsou vždycky úplně bezproblémové, ale řešením problémů přístupem Áyukusala vzniká něco lepšího. Myslím, že se ctihodné Vajiře podařilo mnohé vyjasnit a uklidnit. S velkým respektem, s vysokým uznáním se proto dívají sinhálské mnišky na naši bhikkhuní. A myslím, že i naše sámanerí, učednice, které byly v Olaboduwě a na jiných místech, byly proto přijaty s uznáním a respektem. Je tedy nepopíratelné, že Áyukusala mnišky mají na Srí Lance dobré jméno. Takže já jsem se teďka, ctihodná Tisso, rozpovídal i o problémech. Doufám, že jsem tím odpověděl na tvoji otázku.

ST: Ano, a trochu jste mi nahrál na mou další otázku, kterou mám.

AT: A sice...

ST: Jestli máme v Áyukusala tradici i jiné mnišky, než české.

AT: Ano, máme. A sice jako první, kdo se považoval za mojí žákyni a Áyukusala mnišku je bhikkhuní Sumedha. Ctihodná bhikkhuní Vajira má dvě učitelky, ctihodnou bhikkhuní Bhadru a ctihodnou bhikkhuní Sumedhu, no a ta se jako první považovala za Áyukusala mnišku, protože ode mě dostala instrukci na meditaci samatha, na techniky dibba-vihára. Ctihodná Sumedha byla připravena jako Áyukusala mniška nás reprezentovat v Barmě na té mezinárodní konferenci, kam nakonec ale nejela. Máme tedy ctihodnou Sumedhu, no a ctihodnou Bhadru, která dokonce zašla až tak daleko, že pro účely vyřešení problémů s tím klášterem v Dambulle, přijala Áyukusalovou možnost temporárního disróbování, takže disróbovala pro laické řešení problému a znovu se pak stala mniškou, byla ordinována mnou a ctihodnou Vajirou. Takže z učitelky ctihodné Vajiry se stala její žákyně sámanerí. Tak to jsou dvě sinhálské mnišky a za Áyukusalovou mnišku se považovala ctihodná Saččavádí, první barmská bhikkhuní, která vloni odjela do Barmy a nevrátila se. Má tady kuti v Mádivelle, knihovnu, zařízený pokoj, ale nemáme o ní zprávy, víme jenom to, že jí tam ta diktátorská vláda sebrala pas a nedovolili jí znovu vycestovat z Barmy. Takže máme dvě sinhálské mnišky a jednu barmskou. Jsou to tři bhikkhuní kromě naší bhikkhuní Vajiry. Čekatelky jsou další, ale žádná z nich se zatím nerozhodla udělat ten krok, který jsi udělala ty, ctihodná Tisso, nechat si oholit hlavu a obléknout mnišské roucho.

ST: Takže děkuji za odpověď, ctihodný pane a teď k další otázce. Jak se daří mniškám Áyukusala v kláštorech či meditačních centrech praktikovat způsob meditace dle Áyukusala tradice?

AT: No, tak to byla záležitost, která ve všech případech dopadla dobře a sice ze dvou důvodů. Jednak mnišky meditují v kláštorech a meditačních centrech, kde není ani anglická instrukce ani česká. Ctihodná Vajira v Lanka Vipassaná byla konfrontována s tím, že mnich, který není meditačním učitelem, ale je spíše politickým mnichem a má dobrý přednes Dhammy do televize, tak chtěl ctihodnou Vajiru instruovat. Ona mu ale řekla, že postupuje v meditaci podle instrukce svého učitele Áyukusala Thery a měla pak pokoj. To byl jeden takový případ.

Ale jinak si nepamatuji, že by některá z našich mnišek měla s tímto problémy. V klášteře pro mnišky v Talawatugodě meditovala ctihodná Číra dle Áyukusala instrukce a byla plně přijata. Naše sámannerí meditují v Olaboduwě, některé byly v klášteře Na-Ugala, v různých dalších centrech a všude to bylo respektováno, že meditují dle instrukce Áyukusala. Takže ten problém u našich mnišek není. Jakož i u našich mnichů. Mniši mi telefonují nebo přijedou jednou za týden nebo za měsíc na pohovory o své meditaci. No, a teď je vlastně ctihodná Vajira v Kandubodě na intenzivním meditačním zásedu, který může trvat několik měsíců. Je rozhodnuta projet další stezku, naučit se lokuttara-jhānu a přitom tam medituje pod dozorem ctihodného Maháthery Premasiri, který je mým dlouholetým přítelem. Ctihodná Vajira mi pravidelně telefonuje o své meditaci, ale každý druhý den chodí krátce kontrolovat svoji meditaci u ctihodného Premasiri. Ctihodný Premasiri je žákem ctihodného Sumatipálo Maháthery, nejlepšího srílanského meditačního učitele, zakladatele Kandubody, který zemřel před dvaceti lety. Jejich instrukce jsou plně kompatibilní s Áyukusala tradicí, protože to jsou žáci Mahási Sayadó, tak jako já. Takže pokud teď ctihodná Vajira medituje jinde, tak medituje podle Áyukusala instrukce, kterou má původně ode mne, ale je vedená dále Mahátherou Premasiri.

- ST: Takže to byla odpověď ke způsobu meditace dle Áyukusala tradice. No, a mě by teď zajímalo, zda je možná meditace Áyukusala mnišek nejen v městských či vesnických klášterech, ale i v pralese. Když byli naši mniši nedávno na návštěvě v Áyukusala Assamě, tak jsem se dozvěděla, že většina z nich meditují v lesních klášterech. Mě by zajímalo, proč také mnišky nemají své kláštery v lese. Já si myslím, že i v těch pro ženy tvrdých podmínkách, by mnohé obstály.
- AT: Já s tebou souhlasím, ctihodná Tisso. Jo, až na jednoho, tady byli všichni Áyukusala mniši, tak jsi s nimi mohla hovořit, poslouchala jsi, byla jsi přítomna i reflektování jejich meditací. Já s tebou plně souhlasím, že by tam některé z našich mnišek mohly obstát. Tak jako ctihodná Vajira dostala plný tvrdý trénink, rovnocenný s tréninkem Áyukusala mnichů, tak vlastně i ty dostáváš od ctihodné Vajiry nebo dostávala jsi během těch několika týdnů... Jak dlouho jsi tady, ctihodná Tisso?
- ST: No, skoro dva měsíce...
- AT: Takže během dvou měsíců jsi měla pravidelné vedení od ctihodné Vajiry. A to bylo někdy dost tvrdé, anebo ne?
- ST: No, já to spíš беру jako svoje zrcadlo. Ctihodná Vajira mi občas ukázala mé slabé stránky a to člověk většinou nerad vidí...
- AT: Já si myslím, že jsi dostala od ctihodné Vajiry tak náročný trénink jako dosud žádná jiná mniška. Byl jsem svědkem toho, že jsi se poučení nevyhýbala. Zatím skoro každá z mnišek Áyukusala si hledala nějaké cestičky, jak se vyhnout a schovat. Někdy si dokonce myslely, že mohou ctihodnou Vajiru poučovat o tréninku mnišství a to pak došlo k problémům. Ale u tebe to probíhá tak, že jsi schopná projít takovým tréninkem, jakým prošla ctihodná Vajira a jak ti to předává dál. No, a já s tebou souhlasím, že by některé mnišky, respektive, že ty bys byla schopna medítovat v džungli, tak jako naši mniši. Ctihodná Vajira byla v jednom takovém lesním klášteře Na-Ugala a říkala, že tě tam chce vzít, takže si budeš moci vyzkoušet, co to znamená, bydlet v jeskyni a v lesním klášteře. I když to není až tak natvrdo, jako když byl třeba ctihodný Kálakusala v Sinharáji. Do tak těžkých podmínek jako jsou v Rítigale nebo Sinharáji, tak tam mnišky poslat nemůžeme jednak proto, že to není zaběhnuté, kláštery pro mnišky tam zatím neexistují a pak je tu také otázka Vinayi. Podle kanonických textů Vinayi žádná mniška nesmí medítovat v místech, kde nejsou mniši. Takže tam musí být vždy ta ochrana mnichů. Ty jsi sámannerí, ty jsi pod kontrolou své učitelky bhikkhuní Vajiry a pod mojí ochranou. Takže to je otázka té ochrany, té závislosti. I jako bhikkhuní, kdybys měla vyšší ordinaci, tak bys žila v závislosti na učitelích, takzvané nissaya, a to znamená, že tě učitelé chrání. Máme povinnosti dvakrát do měsíce v rámci vinaya-kamma kontrolovat mnišky. Než

bhikkhu a bhikkhuní mohou provádět svoji vinaya-kamma, svůj očistný rituál podle Vinayi, tak jsou jim kladeny nejprve otázky, zda je uklizený klášter, je přinesená voda, jsou obstaráni mniši, kteří jsou nemocní, a jsou obstaráni mniši a mnišky ve výcviku, tedy sámannerové a sámannerí. Jestli jsou obstarány mnišky, je jedna z otázek, kterým jsou mniši pravidelně vystaveni... Takže k té otázce: ano, mnišky by byly schopny žít v džungli, nikoliv ale bez ochrany mnichů. No a zatím tu nejsou takové kláštery v džungli, kam bychom mohli mnišky posílat.

ST: Tak to o té ochraně mnišek, jak ji obsahuje Vinaya, tak o tom jsem nevěděla. No, a já se teď zeptám, ctihodný pane, na otázku, která souvisí s vesnickým klášteřem. Jediný klášter, který vlastně patří Áyukusala Sangze, je tento poměrně luxusní klášter tady v Hokandaře. Zajímalo by mě, z čeho se financuje režie tohoto kláštera?

AT: Tak režie tohoto kláštera se skládá z několika položek. Největší položkou je pronájem. Tento dům pro nás pronajala Non Government Organization nazývaná Sewalanka. President této organizace pan Harsha Kumara Navaratne nám nabídl tento dům, když jsme se stěhovali z Kananvilly u Horany. Takže Sewalanka platí ten nájem vždy na jeden rok. Tento klášter máme pronajato až do března 2006. Pak se uvidí dál. Kromě pronájmu jsou tady další největší položkou telefonáty. Telefonní účet je pět až deset tisíc měsíčně a tyto účty jsou placeny z konta, na které chodí royalties za knížky Mirko Frýby. Tyto royalties nejsou už tak velké, jako kdysi bývaly, protože to už je několik let, co poslední kniha vyšla v Americe. Takže je to konto doplňováno tím, co darují dáýakové Áyukusala ze Švýcarska a z Rakouska. Rovněž z toho účtu Áyukusala, na který chodí dary z Rakouska a Švýcarska se platí internet, no a internet bývá dalších pět tisíc rupií měsíčně, což je padesát dolarů. Záleží tu na tom samozřejmě, zda si někdo jenom stáhne své e-maily a odešle e-maily. Pak je to malá částka, ale když si někdo chce měnit něco na své schránce nebo brouzdat po internetu, tak to roste, protože se platí nejen ten telefonní hovor, to je meziměstský hovor, každá hodina na internetu je hodinový meziměstský hovor plus provider. Tady na Srí Lance není provider internetu zdarma. Na to jsou extra účty. Takže to je těch dalších pět tisíc, ale měli jsme už i osmáct tisíc účet za jeden měsíc loňského roku, když jsem byl v Evropě. Další položkou je elektřina, což je okolo těch pěti tisíc rupií měsíčně. To vše jde z toho konta Áyukusala. Na to konto Áyukusala někdy přispějí bývalí nebo budoucí mniši. Ty když jsi sem přišla, ctihodná Tisso, tak jsi dala hnedka padesát dolarů na toto konto. Takže padesát dolarů to bylo hned na zaplacení elektřiny na jeden měsíc. Chudý student, který se stal sámannerou Pasáðakusala, dostal sto euro od bohatšího Leoše, který se pak stal sámannerou Yasakusala, daroval těchto sto euro na konto Áyukusala. Yasakusala daroval, když disroboval a ukončil své temporální mnišství, dalších pět set dolarů na konto Áyukusala. Ale jsou i bývalí mniši, kteří nikdy ničím na konto Áyukusala nepřispěli. Takže to je konto, z kterého se platí telefon, internet, elektřina. Další částkou je cestování mnichů a mnišek. Například předešlým nás pozval Maháthera Hemasára na slavnost do Vivekarama, načež odtamtud odjížděli tři naši mniši do Kandy a do Salgale. Jeden z dáýaků ctihodného Hemasáry tam přišel za mnou s obálkou a říkal, že to je příspěvek na cestu mých mnichů do Kandy. Takže toto jsou takové nepravidelné obálkové dary od místních dáýaků. Ale ty hlavní příjmy na tom kontě jsou za knihy Mirko Frýby a od jeho dárců ze Švýcarska a Rakouska.

ST: Dobře, ctihodný pane, tak to je odpověď na otázku, kdo financuje režii. Ale Áyukusala mniši a mnišky také něco jedí...

AT: No tak, ctihodná Tisso, ty tady chodíš na pindapátu a v míse přineseš každý den tolik rýže, kari a sladkostí, že z toho jsi schopna nakrmit ty dvě nebo tři mnišky, které tady jsou v klášteři, jakož i tady toho starého učitele Áyukusala Theru. No, a když jsou tady nějací další mniši na návštěvě, tak se s nimi rozdělíme nebo uvaříme nějaké nudle nebo něco dalšího nebo se jim dá kus chleba. A než jdeš na pindapátu ráno, tak si dáš šálek čaje, topinku s máslem, respektive s margarínem, marmeládou a se sýrem. Třeba paní Kumudiní Liyanage posílá každý týden dva nebo tři balíčky plátkového chleba a někdy pošle nudle, které máme ve

skladu, v ledničce máme od ní margarín a další věci. Ovoce dostáváme velmi často ve velkých množstvích, dále dostáváme cukr, který vůbec nepoužíváme, a sušenky. Cukr a sušenky posíláme do klášterů jiných mnišek. Takže to je to, co jedí naši mniši a mnišky, tak to je pindapáta, to jsou dary našich srílanských dáyaků.

ST: Takže, když nás tedy srílanští dáyakové, ctihodný pane, takto podporují, co jim za to naše Áyukusala Sangha může nabídnout?

AT: No, tak co my můžeme nabídnout, to jsou ty tradiční služby – avšak v omezeném měřítku. My nejsme schopni dělat přednesy v sinhálštině, a jenom někteří z našich mnichů a mnišek – vlastně jenom ctihodný Tíranakusala a ctihodná Vajira – jsou schopni udělat krátký přednes v sinhálštině nebo dát instrukci k meditaci v sinhálštině. Takže co ale my nabízíme je, že místní lidé každý den mají možnost darovat dánu a tím získávat zásluhy puñnam. To je něco pro Evropany těžko pochopitelné, že i chudý člověk se rád cítí dobře, když může darovat a tím získávat duchovní zásluhy. Takže ta rituální obchůzka pindapáta, to je ten největší dar, který dáváme. Kromě toho jsou tady pravidelně v neděli meditační odpoledne, které je ale v angličtině, a tady přímo z vesnice je jen půl tuctu mladších lidí, kteří umí natolik anglicky, aby mohli tu instrukci přijmout. Ale z Kolomba sem dojíždí dalších půl tuctu našich urbánních, anglicky akulturovaných Sinhálců z lepších rodin. Takže nabízíme tu instrukci k meditaci. Kromě toho kdykoliv, někdy každý den přicházejí dáyakové a dáyiky, hlavně starší ženy z vesnice, které ráno darovaly tu pindapátu a večer přicházejí se zastavit pro Tisaranam a Pañča-Síla, pro rituál Trojího útočiště a Pěti etických rozhodnutí. No, a to už jsi byla schopna i ty, ctihodná Tisso, udělat. Takže to jsou ty naše služby. Ale největším darem je to, že jsme dobrými mnichy a mniškami, a že Sinhálci to vidí a oni to taky tak formulují, říkají: naše Buddhovo učení je natolik hodnotné, že přijedou mniši a mnišky z evropských zemí a učí se to tady, učí se být mnichy a mniškami, učí se jak se vznešeně chovat a předávají to pak dál. Takže to, že se učíme od sinhálských vesničanů, to, že my jim dáváme tu možnost ukázat, co to je štědrost, co je pindapáta, co to je dávat dánu, tak to, že jim dáváme tu možnost obdarovat nás a že jim ukazujeme náš respekt pro Buddhovo učení – tak to je asi ten náš největší příspěvek, který jsme schopni našim sinhálským dáyakům nabídnout.

ST: To bylo hezky řečeno. Takže, ctihodný pane, já už nemám žádnou další otázku a děkuji vám, za vaše odpovědi.

AT: Některé odpovědi sis, ctihodná Tisso, dala sama. Když ses mě ptala, tak jsem tě vyzval, abys řekla, jak je to pro tebe. No, a to myslím, že bylo velmi hodnotné na našem rozhovoru, že to byl dialog, že to nebyly jen odpovědi na otázky.

ST: Takže já vám ještě jednou děkuji, ctihodný pane.

AT: Rádo se stalo.

ST: Sádhu, sádhu, sádhu.

Buddhovi stoupenci, kteří jsou sdruženi v Evropské Sanghze Áyukusala (ESA, anglicky Ayukusala Central European Sangha, ACES), pojmají Dhammu jako dovedné zvládnání (*kusala*) života (*áyu*). Buddhova ušlechtilá osmičlenná stezka zajišťuje kultivaci charakteru a jednání v každodenních situacích (*síla-sikkhá*), meditační trénink (*samádhi-sikkhá*) a rozvoj moudrosti (*paññá-sikkhá*). Toto je použitelné jak pro laický, tak pro mnišský řád (*sangha*). ESA se nepodřizují žádné z národních sekcí (*nikáya*) soudobého buddhismu. ESA se řídí původní naukou Buddha-Dhamma, která je zaznamenána v Páli kánonu a udržovaná v živé praxi nepřerušenu tradicí Theravády.